

призводить до неналежного виконання соціальними працівниками покладених обов'язків, деградації суспільства та зниження якості життя потребуючих у допомозі індивідів. Такі ситуації негативно впливають і на життя суспільства, адже результат праці фахівця своєї справи міг би підвищити якість життя та принести користь у розвиток тієї чи іншої соціальної групи, а також і всього суспільства.

Література:

1. Бодрова І. О. Сутність та особливості професійного самовизначення майбутніх соціальних працівників у сучасних українських умовах. Педагогічні науки : реалії та перспективи. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, Вип. 78, 2020. С. 30–34.

2. Гера Т. І. Психолого-педагогічні умови актуалізації творчого потенціалу майбутнього педагога. Психологічні науки. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Херсон : Херсонський державний університет. Вип. 1(1), 2014. С. 149–154.

3. Никоненко Ю. В. Поняття творчого потенціалу соціального працівника. *Актуальні проблеми психології*. Т. 7. Вип. 31. С. 171–180. URL : <http://www.apppsychology.org.ua/data/jrn/v7/i31/23.pdf> (дата звернення: 02.02.2022 р.).

ВИКОРИСТАННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЛІКАРЯ

Романюк І. Р.

студентка кафедри української мови, основ психології та педагогіки

Науковий керівник: Кохан Д. М.

доктор філософії,

викладач кафедри української мови, основ психології та педагогіки

Харківського національного медичного університету

м. Харків, Україна

У вирії буденного життя людина стикається з проблемами, які накопичуються й призводять до стресу та погіршення самопочуття, а нехтування своєчасним піклуванням за своїм духовним та фізичним здоров'ям іноді призводить навіть до психічних розладів. Актуальність роботи полягає у переосмисленні та використанні фразеологічних зворотів у професійній діяльності лікаря, які мають «цілющий» підтекст, що впливає на позитивну динаміку лікування пацієнтів. Тому кожен

медик повинен звертати увагу на стан хворого, адже в його руках найважливіше, що має людина – життя.

Використання фразеологічних зворотів у мовленні людини розглядалися в наукових розвідках таких науковців: В. Архангельський, Д. Гудков, Р. Зорівчак, Р. Вакарюк, Л. Мойсенко, М.Ковальчук, та інші. Однак ця проблема недостатньо розкрита щодо медичних працівників.

Фразеологізм уживається як ціла нерозкладна лексична одиниця, в яку закладено духовність народу. Від стародавніх часів в медицині зберіглося образне мовлення, яке використовувалось для роз'яснень пацієнту чи його родичів деяких незвичних лікарських термінів. Завдяки українському менталітету, в якому важливу роль відіграє співчуття, у нас досить непогано ще збереглося первинне значення медицини – вміння зцілювати. Таким прикладом є використання фразеологічних зворотів у професійній діяльності медика.

Перед кожним лікарем стоїть завдання відновлення психічних можливостей пацієнта, що були втрачені внаслідок переживання хвороби, подолання у свідомості особистості уявлення про безвихідь становища, відновлення захисних сил організму, формування впевненості та мотивації щодо зняття почуття тривоги, також надання підтримки, спрямованої на покращення якості життя хворого [1; 3]. Лікар під час роботи дотримується низки правил, серед яких: активне безоцінне слухання; абсолютна повага до пацієнта; надання моральної підтримки при врахуванні психічного стану та сил хворого [2]. Ці правила свідчать про значну роль використання фразеологізмів у практичній діяльності медика.

Аналіз наукових праць (В. Боровець, М. Слезнік, О. Мигомилець та ін.), власні спостереження за лікарями дали змогу виокремити найвпливовіші на самопочуття фразеологізми. Вміле використання медичним працівником таких фразеологічних зворотів зможуть викликати посмішку в пацієнта, привернути увагу, підняти настрій: «ви здоровий як бик»; «в здоровому тілі – здоровий дух»; «кожен лікар має Бога у серці, тому не турбуйтеся»; «боріться – поборете!»; «за цим лікуванням – вашої хвороби як і не було»; «ви так сказали, наче я черниці понюхала»; «якщо прислуховуватись до ваших слів, то можна перевернути усю медицину з ніг на голову»; «не треба сушити над цим головою, ось вам правильне лікування», «якщо ви будете виконувати всі рекомендації та призначення, то не за горами виліковування» та інші.

Отже, вживання фразеологізмів робить ділову мову лікаря більш живою й наповненою барвами, а також позитивно впливає на динаміку лікування пацієнтів. Науково-теоретичне підґрунтя зазначеної проблеми має перспективи дослідження щодо впливу фразеологізмів на свідомість хворого, оціненні їх потенціалу в процесі надання медичної допомоги пацієнтам.

Література:

1. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи : навч. пос. / Запорожець О., Креймєєр Д., Гридковець Л., Царенко Л., Ковальчук О. та ін. Київ, 2018. Т. 1. С. 8–23.
2. Психиатрическая и психологическая помощь тяжелобольным людям. URL: <https://palliative-ekb.ru/palliativnaya-pomosch/psihiatricheskaya-pomosch/> (дата звернення: 16.12.2021).
3. Психологічна реабілітація. URL: <https://fp.npu.edu.ua/abiturientu/spetsializatsii/psykholohichna-reabilitatsiia> (дата звернення: 16.12.2021).

ОСОБЛИВОСТІ СТРЕСОСТІЙКОСТІ КУРСАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Сергієнко Н. П.

*кандидат психологічних наук,
доцент кафедри психології діяльності в особливих умовах
Національного університету цивільного захисту України*

Тремаскіна А. В.

*курсантка соціально-психологічного факультету
Національного університету цивільного захисту
м. Харків, України*

Сьогодні поняття стресу набуло особливої актуальності, а вміння справлятися з ним перетворюється на загальну потребу. Та чи всі ми добре володіємо цим умінням? А якщо зазирнути глибше, то чи всі ми правильно розуміємо стрес, його природу, прояви, види, його значення у житті?

Слово стрес вже давно стало настільки поширеним, що у багатьох склалося враження, що вони добре розуміються на цьому. Багато кому може здаватися, що коли слово знайоме, то це означає, що вони знають зміст його поняття. Переважна більшість людей в сучасному суспільстві знаходиться під впливом стресу, бо у часи науково-технічної революції, в які ми живемо, посилюється психічна діяльність людей.

У сучасному житті стреси відіграють дуже значну роль. Вони впливають на поведінку людини, її працездатність, здоров'я, взаємовідносини з оточуючими і у родині. Стрес присутній у житті кожної людини, так як наявність стресових імпульсів в усіх сферах людського життя та діяльності безперечна [1, с. 63].